

Artykuł 15 Prawo do uczestnictwa w kulturze

Pytania 1, 4

Realizacja prawa do udziału w życiu kulturalnym

a/ Realizacja prawa każdego do udziału w życiu kulturalnym i do wyrażania własnej kultury. Środki finansowe w celu popierania rozwoju kulturalnego i powszechnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, w tym wsparcie publiczne inicjatyw prywatnych.

698. Prawo do nieskrępowanego uczestnictwa w kulturze zagwarantowane jest każdemu w Konstytucji RP z 1997 roku. Rozwiązania szczegółowe dotyczące działalności kulturalnej, w tym jej finansowania, zawarte są w:

- ustawie z 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej,
- ustawie z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji,
- ustawie z 21 listopada 1996 roku o muzeach,
- ustawie z 27 czerwca 1997 roku o bibliotekach,
- ustawie z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawie z 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- ustawie z 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- ustawie z 20 kwietnia 2004 roku o Narodowym Planie Rozwoju,
- ustawie z 30 czerwca 2005 roku o kinematografii,
- ustawie z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych.

699. Wydatki publiczne na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego – załącznik, pozycje 72-74.

700. Od 2003 roku środki na dofinansowanie zadań realizowanych przez fundacje i stowarzyszenia w obszarze kultury pochodzą również z dopłat do (stawek, cen losów lub innych dowodów udziału) gier losowych, stanowiących monopol państwa, od 2005 roku gromadzone są one na Funduszu Promocji Kultury. Środki przeznaczane są zwłaszcza na współfinansowanie:

- ogólnopolskich i międzynarodowych przedsięwzięć artystycznych, w tym o charakterze edukacyjnym,
- twórczości literackiej i czasopiśmiennictwa oraz działań na rzecz kultury języka polskiego i rozwoju czytelnictwa, wspieranie czasopism kulturalnych i literatury niskonakładowej,
- działań na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa narodowego,
- działalności młodych twórców i artystów,
- działań na rzecz dostępu do dóbr kultury osób niepełnosprawnych.

701. W 2003 roku wydatkowano 58.488.000 zł, w 2004 roku - 147.429.325 zł, w 2005 roku 72.647.233 zł. W tych ramach, w latach 2003-2005 na działania na rzecz dostępu do dóbr kultury osób niepełnosprawnych wydatkowano 1.156.500 zł.

b/ Infrastruktura instytucjonalna, stworzona w celu realizacji polityki wspierającej powszechny udział w kulturze (centra kulturalne, muzea, biblioteki, teatry, kina, sztuka tradycyjna i rzemiosło)

702. Zgodnie z ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej jednostki samorządu terytorialnego prowadzą działalność kulturalną tworząc instytucje kultury.

703. Dane dotyczące instytucji kultury – załącznik, pozycja 75.

704. Zaspokajaniu potrzeb edukacyjnych, kulturalnych oraz informacyjnych ogółu społeczeństwa służą biblioteki publiczne, prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego. Obowiązek organizowania tych instytucji przez samorządy terytorialne

wszystkich szczebli wynika z ustawy o bibliotekach. Stanowi ona, iż każda jednostka - gmina, powiat oraz województwo organizuje i prowadzi co najmniej jedną bibliotekę publiczną (gminną, powiatową, wojewódzką).

705. W ciągu ostatnich lat zmniejsza się sieć bibliotek publicznych, co powodowane jest trudną sytuacją finansową samorządów. Zmiany liczby bibliotek i czytelników:

- liczba bibliotek: 2893 w 1999 roku, 2636 w 2005 roku,
- liczba bibliotek wraz filiami: 9046 w 1999 roku, 8591 w 2005 roku,
- liczba korzystających z bibliotek: 7.332.000 w 1999 roku, 7.337.000 w 2005 roku.

706. Podjęte zostały działania celem zahamowania tendencji zmniejszania się liczby bibliotek. Podstawowym działaniem, którego głównym założeniem jest poprawa jakości księgozbiorów bibliotek, a tym samym poszerzenie ofert czytelniczej, jest dofinansowanie zakupu nowości wydawniczych. Zwiększone zostały środki dla bibliotek publicznych, z przeznaczeniem na odnowienie ich zbiorów. Kwoty dotacji wynosiły: w roku 2004 – 10 mln zł, w 2005 – 30 mln zł. Wskaźnik zakupu nowości wydawniczych, liczony w woluminach na 100 mieszkańców w roku 2004 wzrósł po raz pierwszy od 1990 roku i wyniósł 6,6, w porównaniu z 5,1 w roku 2003. Programy służące rozwojowi bibliotek publicznych oraz upowszechnianiu czytelnictwa będą kontynuowane.

707. Uchwalona 30 czerwca 2005 roku ustawa o kinematografii określa zasady wspierania twórczości filmowej i innej działalności w dziedzinie kinematografii oraz ochrony zasobów sztuki filmowej. Ustawa dostosowała organizację kinematografii do warunków rynkowych, z jednoczesnym uwzględnieniem konieczności wspierania niekomercyjnej, ambitnej twórczości i produkcji narodowej. Stworzyła ona filmowi polskiemu możliwości rozwoju na warunkach zbliżonych do tych, jakie istnieją w innych krajach europejskich. Jest to zgodne z zaleceniami UE dotyczącymi prowadzenia aktywnej polityki wspierania narodowych kinematografii.

W celu wspierania rozwoju kinematografii w 2005 roku powołany został Polski Instytut Sztuki Filmowej, który realizuje zadania państwa w dziedzinie kinematografii.

c/, d/ Popieranie tożsamości kulturowej, popieranie świadomości i korzystania z dziedzictwa kultury grup etnicznych i mniejszości oraz ludności tubylczej.

708. Głównym obszarem współpracy z organizacjami działającymi na rzecz upowszechniania, promowania oraz zachowania kultury mniejszości narodowych i etnicznych jest dofinansowywanie wydarzeń artystycznych i edukacyjnych. Poprzez wykorzystywanie walorów sztuki w procesie integracji i edukacji organizatorzy przedsięwzięć zwiększają świadomość społeczną oraz obalają szkodliwe stereotypy, będące fundamentem postaw ksenofobicznych. Dofinansowywane są działania odnoszące się do dziedzictwa kulturowo-historycznego Polski, związanego z udziałem mniejszości narodowych w kształtowaniu kultury narodowej. Głównym ich celem jest zachowanie pamięci o wspólnej, wielokulturowej przeszłości.

709. W latach 1999 – 2004 na wspieranie kultywowania tożsamości kulturowej środowisk mniejszości narodowych i etnicznych wydatkowano 32 mln zł (z budżetu Ministra Kultury).

710. Dzięki dotacjom ukazywało się 35 tytułów czasopism mniejszości narodowych i etnicznych (głównie w językach narodowych), odbywały się imprezy kulturalne, działalność prowadziło ponad 100 amatorskich zespołów artystycznych, chórów i orkiestr, działały regionalne świetlice i biblioteki.

711. Dofinansowywane były przedsięwzięcia o charakterze kulturalnym: koncerty dla dzieci i młodzieży, na przykład „Muzyczne tradycje mniejszości narodowych Podlasia”, „Pod wspólnym niebem. Stosunki Polsko-Żydowskie na tle wspólnej historii”, Warszawa Singera – Festiwal Kultury Żydowskiej, Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie i Festiwal Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce. Współfinansowana była działalność naukowa i edukacyjna instytucji kultury z zakresu kultury mniejszości narodowych, takich jak Żydowski Instytut

Historyczny – Instytut Naukowo-Badawczy w Warszawie i Ośrodek „Pogranicze sztuk, kultur i narodów” w Sejnach.

712. W latach 1999 – 2004 przeznaczono 2 mln 600 tysięcy zł na wspieranie organizacji romskich. W 2006 roku przekazano z budżetu Państwa 6 milionów złotych na realizację zadań w ramach Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce. Część zadań dotyczy wspierania tożsamości kulturowej mniejszości romskiej.

Społeczność romska wydaje dwa czasopisma: „Rrom po Drom” oraz „Dialog-Pheniben”, co roku organizowane są ważne dla podtrzymania tożsamości tej społeczności obchody rocznicy likwidacji obozu romskiego w Aschwitz-Birkenau, odbywają się Międzynarodowe Spotkania Zespołów Cygańskich „Romane Dyvesa”.

Od 1999 roku kładziony jest szczególny nacisk na edukację artystyczną dzieci romskich. Wspierane jest zwłaszcza tworzenie dziecięcych zespołów artystycznych.

713. W tematyce romskiej specjalizuje się Muzeum Okręgowe w Tarnowie. Stworzyło ono jedyną na świecie stałą wystawę prezentującą kulturę i historię Romów. Istnieje ruchoma wersja tej wystawy, pokazywana w Polsce oraz w kilkunastu krajach europejskich. Towarzyszą jej koncerty artystów romskich. W ramach rządowego programu na rzecz społeczności romskiej przygotowano program „Romskie dzieci w muzeum” – do tej pory uczestniczyło w nim kilkaset dzieci romskich, a także polskich ze szkół, w których razem uczą się. Od 1996 roku muzeum realizuje projekt „Tabor pamięci Romów”. W 2002 roku, z inicjatywy muzeum, powstało Stowarzyszenie Romskiej Młodzieży Studiującej „Harangas”, skupiające 30 osób.

714. Popieranie tożsamości kulturowej realizowane jest przez muzea, głównie: okręgowe, etnograficzne, które realizują programy edukacyjne, wystawy, publikacje mające na celu kształtowanie i umacnianie poczucia więzi z regionem, tożsamości z zamieszkiwanym obszarem, jego kulturą i historią. Ich realizacja jest współfinansowana przez budżet państwa i samorządów lokalnych.

715. Muzeum w Tarnowie zajmuje się także kulturą i historią Żydów. Od 1996 roku realizuje ono projekt „Galicjaner sztettuu” („Miasteczko żydowskie”), w ramach którego odbywa się jeden z największych festiwali kultury żydowskiej, obejmujący wystawy i koncerty. W 2004 roku zorganizowano sesję dydaktyczną dla nauczycieli „Żydzi w Tarnowie”. Wydano dwa przewodniki: „Żydowskim szlakiem po Tarnowie” (w wersji polskiej, angielskiej i hebrajskiej) oraz „Tarnowski cmentarz żydowski”.

716. Przykłady działań innych muzeów:

- Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu (skansen) w 2003 roku otworzyło sektor budownictwa cygańskiego,
- Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej w Przemyśle w 2003 roku otworzyło stałą wystawę sztuki sakralnej 3 narodów: Żydów, Ukraińców i Polaków „Trzy wyznania, dwie religie, jeden Bóg”,
- muzea uczestniczą w Wielokulturowym Festiwalu „Galicja”, którego celem jest inspiracja i kształtowanie zainteresowania kulturą mniejszości narodowych.

717. 6 stycznia 2005 roku uchwalona została ustawa o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym. Zadania w zakresie wspierania tożsamości kulturowej mniejszości znalazły się w kompetencjach Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Art. 18 ustawy nałożył na organy władzy publicznej obowiązek podejmowania środków w celu wspierania działalności zmierzającej do ochrony, zachowania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości. Odbywa się to poprzez przekazywanie dotacji na:

- działalność instytucji kulturalnych, ruchu artystycznego i twórczości mniejszości oraz imprez artystycznych mających istotne znaczenie dla kultury mniejszości,
- inwestycje służące zachowaniu tożsamości kulturowej mniejszości,

- wydawanie książek, czasopism, periodyków i druków ulotnych w językach mniejszości lub w języku polskim, w postaci drukowanej oraz w innych technikach zapisu obrazu i dźwięku,
- wspieranie programów telewizyjnych i audycji radiowych realizowanych przez mniejszości,
- ochronę miejsc związanych z kulturą mniejszości,
- działalność świetlicową,
- prowadzenie bibliotek oraz dokumentacji życia kulturalnego i artystycznego mniejszości,
- edukację dzieci i młodzieży realizowaną w różnych formach,
- propagowanie wiedzy o mniejszościach,
- inne programy służące ochronie, zachowaniu i rozwojowi tożsamości kulturowej mniejszości.

718. Ustawa, oprócz dotacji celowych, wprowadziła możliwość przyznawania mniejszościom dotacji podmiotowych. Wprowadziła również możliwość wspierania przez organy władzy publicznej między innymi inwestycji służących zachowaniu tożsamości kulturowej mniejszości oraz ochrony miejsc związanych z kulturą mniejszości. Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji ogłosił w 2006 roku informację na temat zasad postępowania w sprawach dotyczących udzielania dotacji na realizację zadań mających na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie i rozwój języka regionalnego. Zasady przekazywania dotacji były konsultowane z przedstawicielami mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym.

719. Dotacje przyznane z budżetu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2005 wyniosły 5.900.000 złotych, w 2006 roku wzrosły do 10.944.000 złotych (w związku z wejściem w życie ustawy). W 2006 roku wspartych zostało około dwustu imprez organizowanych przez mniejszości narodowe i etniczne oraz społeczność posługującą się językiem regionalnym, takie jak koncerty, festiwale, festyny, przeglądy zespołów artystycznych, wystawy. Wsparto również działalność kilkudziesięciu zespołów artystycznych mniejszości (próby, udział w koncertach, zatrudnienie instruktorów, zakup strojów i instrumentów muzycznych).

720. Dotacje przeznaczono również na działalność wydawniczą – na kilkanaście pozycji książkowych wydawanych przez organizacje mniejszości (głównie w językach mniejszości), a także wydawanie czasopism dla mniejszości narodowych i etnicznych (głównie tygodników i miesięczników w językach mniejszości). Środki z dotacji zostały również przekazane na wsparcie nadawania audycji radiowych dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym oraz inwestycje służące podtrzymaniu tożsamości kulturowej mniejszości, takie jak wsparcie rozbudowy budynku szkolnego, remonty budynków organizacji czy rozbudowę skansenu.

721. Ponadto, niektóre zadania realizowane na rzecz rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych były, ze względu na ich wyjątkowe znaczenie dla kultury narodowej, wspierane z budżetu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Na dofinansowanie tego typu imprez przeznaczono z budżetu tego Ministra w roku 2005 – 1.034.000 zł, a w 2006 roku 995.000.00 zł. Dotacje z budżetu państwa są podstawą działalności organizacji mniejszości narodowych i etnicznych.

722. Celem wsparcia rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowania i rozwoju języka regionalnego ustawa o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym wprowadziła możliwość używania, obok urzędowych nazw miejscowości i obiektów fizjograficznych oraz nazw ulic, tradycyjnych nazw w języku mniejszości. Dodatkowa nazwa miejscowości lub obiektu fizjograficznego w języku mniejszości może być ustalona na wniosek rady gminy, jeżeli liczba mieszkańców gminy

należących do mniejszości jest nie niższa niż 20 % ogólnej liczby mieszkańców tej gminy lub gdy za ustaleniem dodatkowej nazwy w języku mniejszości opowiedziała się w konsultacjach społecznych ponad połowa mieszkańców miejscowości biorących udział w konsultacjach. Dodatkowe nazwy mogą być wprowadzone na terenie całej gminy lub w poszczególnych miejscowościach. Nazwa może być używana jedynie na obszarze gminy wpisanej do rejestru prowadzonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Wpisu do rejestru gmin dokonuje minister na wniosek rady gminy. Do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wpłynęły dotychczas dwa wnioski gmin o wpisanie gminy do Urzędowego Rejestru Gmin, na których obszarze używane są nazwy w języku mniejszości. 22 grudnia 2006 roku do Rejestru została wpisana pierwsza gmina.

723. Ustawa dopuszcza możliwość stosowania języków mniejszości jako języków pomocniczych w gminach, w których liczba mieszkańców gminy należących do mniejszości jest nie mniejsza niż 20% ogólnej liczby mieszkańców gminy i które zostały wpisane do Urzędowego Rejestru Gmin, w których używany jest język pomocniczy. Możliwość używania języka pomocniczego oznacza, że osoby należące do mniejszości, z zastrzeżeniem prowadzonej przed urzędem procedury odwoławczej, mają prawo do: zwracania się do organów gminy w języku pomocniczym w formie pisemnej lub ustnej, uzyskiwania, na wyraźny wniosek, odpowiedzi także w języku pomocniczym, w formie pisemnej lub ustnej. Do 31 grudnia 2006 roku do Urzędowego Rejestru Gmin, w których używany jest język pomocniczy wpisanych zostało 15 gmin.

724. W toku edukacji dzieci ze środowisk mniejszości narodowych i etnicznych w szkołach artystycznych wypełniane są postanowienia ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych z 2005 roku, dotyczące podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, w duchu tolerancji i wzajemnego zrozumienia. W Puńsku, będącym dużym skupiskiem mniejszości litewskiej w Polsce, funkcjonuje szkoła muzyczna – filia Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Suwałkach, w której dominują uczniowie reprezentujący tę mniejszość. Podobnie rzecz ma się w Leśnicy, gdzie w szkole muzycznej pobiera naukę liczna grupa młodzieży z mniejszości niemieckiej oraz w Przemyślu – dotyczy to młodzieży ukraińskiej. W Nowym Sączu, przy jednej ze szkół podstawowych prowadzone są zajęcia artystyczne dla młodych Romów, którzy w przyszłości zasilą romskie zespoły muzyczne. Od lat funkcjonuje szkoła pisania ikon w Bielsku Podlaskim – ceniony ośrodek kształcenia twórców ikon ze środowisk prawosławnych.

e/ Rola środków społecznego przekazu w popieraniu udziału w życiu kulturalnym

725. Podstawą działalności mediów elektronicznych jest ustawa o radiofonii i telewizji. Określa ona prawa i obowiązki nadawców, obejmujące także udostępnianie dóbr kultury i sztuki, ułatwianie korzystania z oświaty i dorobku nauki, upowszechnianie edukacji obywatelskiej, dostarczanie rozrywki, a także uprawnienia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, odpowiadającej za poziom przekazu.

726. W latach 2000 – 2004 Ministerstwo Kultury wspierało czasopisma literackie, artystyczne i społeczno-kulturalne o powszechnie uznanej randze oraz kulturotwórczym charakterze. Wysokość środków przeznaczanych na ochronę rynku czasopism – załącznik, pozycja 76.

727. Specjalną grupą czasopism wspieranych z budżetu Ministerstwa Kultury są „czasopisma patronackie”, finansowane za pośrednictwem Biblioteki Narodowej: Dialog, Literatura na Świecie, Nowe Książki, Ruch Muzyczny, Twórczość, Nowąją Polska (w języku rosyjskim). Środki przeznaczane na ich wydawanie to około 4.400.000 zł rocznie.

f/ Ochrona kulturalnego dziedzictwa ludzkości

728. Kwestie ochrony dziedzictwa kultury reguluje ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ustawa określa cztery formy ochrony zabytków: wpis do rejestru zabytków,

uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego oraz ustalenie ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W związku z przystąpieniem Polski do UE wprowadzone zostały przepisy dotyczące „restytucji zabytków”, to jest pomocy przy odzyskiwaniu zabytków wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem.

729. W ramach Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2013 opracowany został Narodowy Program Kultury „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego”. Jego założeniem jest uznanie sfery dziedzictwa za podstawę rozwoju kultury i upowszechniania kultury, a także potencjału regionów.

730. Dane dotyczące rejestru zabytków – załącznik, pozycja 77.

731. Do roku 2003 roku funkcjonowały trzy krajowe programy konserwacji zabytków:

- krajowy program ochrony zabytków drewnianych,
- krajowy program konserwacji zabytków romańskich,
- krajowy program konserwacji zabytków szczególnie cennych i zagrożonych.

732. W 2003 roku wydatki na dotacje na prace remontowe i konserwatorskie objęte programami były następujące:

- zabytki drewniane – 5.219.830,67 zł,
- zabytki romańskie – 1.654.586,00 zł,
- zabytki szczególnie cenne 1.163.918,00 zł.

733. W związku z wejściem w życie ustawy z 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami realizacja programów została zakończona. W roku 2004 dotacje na prace konserwatorskie przy zabytkach wyniosły 16,5 mln zł. Od 2005 roku podstawą ubiegania się o środki na zadania z zakresu ochrony i konserwacji zabytków jest program operacyjny „Dziedzictwo kulturowe”, którego budżet na rok 2005 wynosił 21 mln zł, a na rok 2006 - 44 mln zł.

734. W ramach programu operacyjnego „Dziedzictwo Kulturowe” zrealizowano zadania polegające na:

- kompleksowej rewaloryzacji zabytków,
- ochronie dziedzictwa archeologicznego,
- zwiększaniu roli zabytków i muzealiów w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości,
- poprawie warunków instytucjonalnych, prawnych i organizacyjnych w zakresie ochrony zabytków i ich dokumentacji,
- zabezpieczenia zabytków, muzealiów i archiwaliów przed skutkami klęsk żywiołowych, kradzieżami i nielegalnym wywozem ze granicę oraz na wypadek sytuacji kryzysowych,
- udostępnianiu zabytków na cele publiczne,
- utrwalaniu zasobów dziedzictwa kulturowego w formie cyfrowej.

735. Od momentu wejścia Polski do UE możliwość dofinansowania projektów z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego została zagwarantowana w ramach funduszy strukturalnych, zwłaszcza w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego oraz SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego i Rozwój Obszarów Wiejskich. Dodatkową możliwość uzyskania środków na ochronę dziedzictwa gwarantuje Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweski Mechanizm Finansowy. W 2005 roku rekomendowano do wsparcia 14 projektów na kwotę 48.186.763 euro, w tym 13 projektów dotyczyło ochrony dziedzictwa kulturowego (dotyczących, między innymi modernizacji obiektów zabytkowych, utworzenie skansenu archeologicznego, digitalizacja zabytkowych księgozbiorów i archiwaliów).

736. W latach 1999-2006 Prezydent RP uznał za pomniki historii następujące zabytki:

- Wrocław – Hala Stulecia,
- Bochnia – kopalnia soli,
- Chełmno – Stare Miasto,
- Gdańsk – pole bitwy Westerplatte,

- Góra św. Anny – komponowany krajobraz kulturowo-przyrodniczy,
- Kalwaria Zebrzydowska – krajobrazowy zespół manierystyczny parku pielgrzymkowego,
- Kamień Pomorski – zespół katedralny,
- Krzeszów – opactwo cystersów,
- Legnickie Pole – pobenedyktynski zespół klasztorny,
- Leżajsk – Zespół klasztoru OO Bernardynów,
- Łańcut – zespół zamkowo-parkowy,
- Łęknica – Park Mużakowski,
- Raławice – teren Bitwy Raławickiej,
- Srebrna Góra – Twierdza Srebrnogórska,
- Tarnowskie Góry – podziemia zabytkowej kopalni rud srebrno-żelaznych oraz sztolnia „Czarnego Pstrąga”

737. Na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w latach 1999 - 2006 wpisano następujące polskie obiekty:

- Zespół architektoniczny i krajobrazowy w Kalwarii Zebrzydowskiej,
- Kościoły Pokoju w Świdnicy i Jaworze,
- Małopolskie Kościoły drewniane (w Binarowej, Blizne, Dębnie, Haszowie, Lipnicy Murowanej i Sękowej),
- Park Mużakowski/Muskauer w Łęknicy – transgraniczny wpis polsko-niemiecki,
- Halę Stulecia we Wrocławiu.

738. Polska uczestniczyła w prowadzonej od września 1999 roku do grudnia 2000 roku Kampanii Rady Europy „Europa, wspólne dziedzictwo”, w szczególności w programach „Kultura drewna” i „Dziedzictwo przemysłowe”.

739. Co roku we wrześniu organizowane są, z inicjatywy RE i pod patronatem UE, Europejskie Dni Dziedzictwa, których celem jest pobudzenie w społeczeństwie świadomości istnienia zabytków i potrzeby ich ochrony oraz zwrócenie uwagi na wspólnotę kulturową ponad podziałami państwowymi.

740. W 2000 roku Polska przystąpiła do opracowanego przez RE i finansowanego przez UE programu HEREIN, który ma na celu stworzenie internetowej bazy dotyczącej polityki i struktur ochrony dziedzictwa kultury w krajach europejskich. W ramach ogłoszonych w roku 2005 programów operacyjnych znalazły się zagadnienia związane z utrwalaniem i popularyzacją kultury ludowej. Największe środki finansowe przeznaczono na program Edukacja Kulturalna i Upowszechnianie Kultury (priorytet II: Ochrona dziedzictwa kultury ludowej), którego celem jest zachowanie tradycji i przekazu ludowego dziedzictwa kultury. Jest on kontynuacją programu „Ginące zawody”, uzupełniony został jednak o zapisy, które lepiej wychodzą naprzeciw oczekiwaniom środowiska, instytucji kultury i organizacji pozarządowych w tej dziedzinie.

741. W 2005 roku największe środki finansowe przeznaczono na działania związane z utrwalaniem i popularyzacją kultury ludowej, w ramach programów:

- Rozwój Inicjatyw Lokalnych (5 334 362 zł),
- Dziedzictwo Kulturowe (4 736 713 zł).

742. Realizowane były następujące zadania:

- dokumentowanie i archiwizowanie najbardziej wartościowych zjawisk kultury ludowej, tworzenie źródeł wizualnych, fonicznych i tekstowych,
- prowadzenie badań naukowych, publikowanie materiałów popularyzujących twórczość ludową,
- organizacja seminariów i konferencji poświęconych kulturze ludowej,
- przekazywanie umiejętności i tradycji w formie warsztatów, szkół tradycji,
- tworzenie kolekcji sztuki ludowej, zakupy dóbr służących kultywowaniu lokalnych i regionalnych tradycji,

- popularyzacja twórczości ludowej poprzez wspieranie wystaw, konkursów, przeglądów i festiwali,
- ochrona krajobrazu kulturowego wsi poprzez pomoc w zachowaniu architektury regionalnej, tradycji, zwyczajów,
- podtrzymywanie i popularyzacja gwar regionów etnograficznych,
- pobudzanie kulturalnych inicjatyw lokalnych oraz stwarzanie na poziomie lokalnym warunków rozwoju twórczości,
- ochrona dziedzictwa kulturowego wsi o charakterze inwestycyjnym (rewitalizacja, restauracja, przebudowa zabytkowych budynków i modernizacja infrastruktury otoczenia).

743. Twórcom ludowym fundowane są stypendia, nagrody okolicznościowe i Nagrody Doroczne Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jest on także jest fundatorem nagród im. Oskara Kolberga przyznawanych podczas dorocznych Przeglądów Dorobku Twórców Ludowych i Popularyzatorów Kultury Ludowej. Nagroda ta wyraża najwyższe uznanie dla twórców, badaczy i popularyzatorów kultury tradycyjnej, wskazuje i promuje najlepsze osiągnięcia we współczesnej twórczości ludowej.

744. Ochrona dziedzictwa ludzkości w dziedzinie filmu realizowana jest przez Filмотекę Narodową, powołaną do archiwizowania, przechowywania i udostępniania filmów oraz prowadzenia działalności oświatowej, naukowej i dokumentacyjnej z zakresu filmu.

g/ Ochrona swobody twórczości artystycznej, w tym swobody rozpowszechniania rezultatów takiej działalności. Realizacja prawa każdego do korzystania z ochrony materialnych i niematerialnych korzyści wynikających z pracy naukowej, literackiej lub artystycznej, której jest autorem. Prawne rozwiązania i system ochrony sądowej gwarantujące poszanowanie i ochronę wolności niezbędnej w celu prowadzenia badań naukowych i działalności twórczej.

745. Podstawę ochrony wolności tworzenia stanowi art. 73 Konstytucji RP z 1997 roku, który gwarantuje każdemu wolność twórczości artystycznej, badań naukowych oraz ogłaszania ich wyników, wolność nauczania, a także wolność korzystania z dóbr kultury. Ustawa z 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych przewiduje ochronę osobistych i majątkowych praw autorskich. Twórcy przysługuje ochrona prawna niezależnie od spełnienia jakichkolwiek formalności, zaś przedmiotem ochrony jest każdy utwór w rozumieniu ustawy (każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia). Utwór objęty jest ochroną prawa autorskiego od chwili ustalenia, chociażby miał postać nieukończoną.

746. Ograniczeniem prawa twórcy do rozpowszechniania jest reguła dozwolonego użytku osobistego (prywatnego) i publicznego. Wyjątki od wyłącznych praw twórcy uzasadnione względami społecznymi nie mogą naruszać słuszych interesów twórcy i nie mogą szkodzić normalnej eksploatacji dzieła. Korzystanie z utworów w granicach dozwolonego użytku wymaga wymienia imienia i nazwiska twórcy oraz źródła.

747. Ustawa przewiduje także ochronę wykonań artystycznych. Artyści wykonawcy służą prawo do wynagrodzenia za korzystanie z artystycznego wykonania lub za rozporządzanie prawami do takiego wykonania, określone w umowie albo przyznane w przepisach ustawy.

Ustawa określa prawne środki ochrony praw przysługujących twórcy, jak i praw pokrewnych związanych z utworem.

748. Najistotniejsze zmiany ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych związane były z uzyskaniem członkostwa w UE. Wdrożono następujące dyrektywy:

- 91/250/WE z 14 maja 1991 roku w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych,
- 92/100/WE z 19 listopada 1992 roku w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej,

- 93/83/WE z 27 września 1993 roku w sprawie koordynacji niektórych zasad dotyczących prawa autorskiego oraz praw pokrewnych stosowanych w odniesieniu do przekazu satelitarnego oraz retransmisji drogą kablową,
- 93/98/WE z 29 października 1993 roku w sprawie harmonizacji czasu ochrony prawa autorskiego i niektórych praw pokrewnych,
- 96/9/WE z 11 marca 1996 roku w sprawie ochrony prawnej baz danych,
- 2001/29/WE z 22 maja 2001 roku w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym,
- 2001/84/WE w sprawie prawa autora do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży oryginalnego egzemplarza dzieła sztuki.

749. Wprowadzono szczegółowe regulacje dotyczące kontroli nośników optycznych i związanej z ich produkcją działalności gospodarczej, a ponadto przepisy dotyczące dozwolonego użytku chronionych utworów zostały ujednolicone z prawem europejskim. Uzupełnione zostały także przepisy związane z eksploatacją programów komputerowych.

750. Dostosowano przepisy gwarantujące twórcy i jego spadkobiercom, w przypadku zawodowej odsprzedaży oryginalnych egzemplarzy utworu plastycznego lub fotograficznego, prawo do wynagrodzenia w wysokości udziału w dochodach osoby sprzedającej oryginalny egzemplarz utworu, tzw. *droit de suite*. Na tej podstawie twórca uzyskał prawo udziału w zyskach, jakie odnoszą inne podmioty w związku z eksploatacją jego dzieła. Ma to istotne znaczenie w sytuacji gdy, z biegiem czasu, dzieła uzyskują znacznie wyższą wartość.

751. Rada Ministrów 21 listopada 2006 roku przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, którego celem jest wdrożenie dyrektywy 2004/48/WE w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej¹⁾. Ponadto, planowane są zmiany dotyczące ujednolicenia sytuacji współtwórców utworu audiowizualnego, poprzez wyrównanie ich ochrony majątkowej.

752. W oparciu o wnioski wynikające z cyklicznie sporządzanych raportów dotyczących przestrzegania praw autorskich i praw pokrewnych Zespół do Spraw Przeciwdziałania Naruszeniom Prawa Autorskiego i Praw Pokrewnych opracowuje strategię działania na rzecz ochrony własności intelektualnej w kraju (strategia na 2006 rok została przyjęta przez Radę Ministrów 27 czerwca 2006 roku), której głównymi założeniami są:

- zwiększanie efektywności, skuteczności oraz lepsza koordynacja działań służb państwowych (Policja, Straż Graniczna, Służba Celna) w walce z piractwem,
- zwiększanie skuteczności działań wymiaru sprawiedliwości w walce z piractwem,
- ograniczanie procederu piractwa na targowiskach (bazarach),
- zwiększanie skuteczności działań organów ścigania w zakresie walki z przestępczością w Internecie,
- prowadzenie działań celem kształtowania świadomości społecznej i prawnej o przestępczym charakterze naruszeń praw własności intelektualnej oraz roli administracji państwowej w zwalczaniu tych naruszeń.

753. 27 czerwca 2006 roku Rada Ministrów przyjęła raport Zespołu. Wnioski raportu wskazują, że do najważniejszych osiągnięć w zakresie ochrony własności intelektualnej w roku 2005 należały:

¹⁾ Projekt zmierza także do wdrożenia:

- dyrektywy Rady 93/83/EWG w sprawie koordynacji niektórych zasad dotyczących prawa autorskiego oraz praw pokrewnych w odniesieniu do przekazu satelitarnego oraz retransmisji drogą kablową,
- dyrektywy Rady 93/98/EWG w sprawie harmonizacji czasu ochrony prawa autorskiego i niektórych praw pokrewnych,
- dyrektywy 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prawnej ochrony baz danych.

- konsekwentne kontynuowanie działań przeciwko handlującym pirackimi towarami oraz bezwzględne egzekwowanie zakazu prowadzenia wszelkiej działalności handlowej nośnikami optycznymi,
- znaczne zintensyfikowanie działań Policji, Straży Granicznej i Służby Celnej w zakresie walki z produkcją i handlem pirackimi oraz podrabianymi towarami,
- wymierne efekty wdrażania rozporządzenia w sprawie rejestru informacji o produkcji nośników optycznych oraz rodzajów kodów identyfikacyjnych.

754. Pomimo znacznej poprawy sytuacji i zmniejszenia skali zagrożeń związanych z handlem „pirackimi” towarami, naruszanie praw własności intelektualnej w Polsce pozostaje nadal problemem. Należy mieć na względzie, że stały postęp w walce z piractwem możliwy jest przy wsparciu organizacji międzynarodowych. Łamanie praw własności intelektualnej nie może być rozpatrywane jako problemu danego kraju, który powinien sam szukać rozwiązań. Szeroko pojęta własność intelektualna ma bowiem charakter ponadgraniczny i jest dziedzictwem, które powinno podlegać szczególnej ochronie.

h/ Szkolenie zawodowe w dziedzinie kultury i sztuki

755. Wspieranie szkolnictwa artystycznego odbywa się poprzez:

- planowanie rozwoju szkolnictwa artystycznego,
- realizację zadań wynikających z reformy systemu oświaty oraz systemu awansu zawodowego nauczycieli i dyrektorów,
- koordynowanie funkcjonowania publicznych szkół artystycznych, w tym tworzenia i przekształcania szkół, podział środków budżetowych dla uczelni artystycznych,
- koordynowanie funkcjonowania niepublicznych szkół artystycznych, w tym nadawanie niepublicznym szkołom artystycznym uprawnień szkoły publicznej,
- koordynowanie pomocy materialnej dla uczniów i studentów,
- opracowywanie projektów zasad i podziału dotacji podmiotowych,
- wydawanie zaświadczeń o równoważności świadectw i dyplomów uzyskiwanych w szkołach i uczelniach zagranicznych, legalizacja świadectw i dyplomów polskich szkół przy wyjeździe za granicę,
- koordynowanie współpracy zagranicznej szkół i uczelni w ramach umów międzynarodowych i programów Unii Europejskiej, koordynacja zadań wynikających z uczestnictwa wyższych uczelni artystycznych w programie Inicjatywy Środkowo-Europejskiej – CEEPUS,
- rekrutacja studentów i absolwentów polskich uczelni artystycznych na studia i staże zagraniczne oraz rekrutacja cudzoziemców na studia i staże w Polsce,
- promocja w kraju i za granicą najzdolniejszych uczniów i studentów szkół i uczelni artystycznych,
- nadzór nad realizacją programów stypendialnych GAUDE POLONIA i MŁODA POLSKA,
- prowadzenie spraw dotyczących przyznawania nagród ministra dla nauczycieli szkół i uczelni artystycznych, wyróżnień
- współpraca w sprawach szkolnictwa artystycznego z międzynarodowymi organizacjami w tym: Międzynarodowym Stowarzyszeniem Wychowania Muzycznego (ISME), Europejską Unią Szkół Muzycznych (EMU), Europejską Unią Konkursów Muzycznych dla Młodzieży (EMCY) oraz Międzynarodowym Stowarzyszeniem Wychowania Plastycznego (INSE).

756. Stypendia przyznawane:

- z budżetu Ministra Kultury - stypendia roczne i półroczne dla osób zajmujących się twórczością artystyczną oraz upowszechnianiem i ochroną dóbr kultury.

- ze środka specjalnego (od 2005 roku – ze środków Funduszu Promocji Kultury) – dla młodych twórców i wykonawców,
- stypendia Funduszu Promocji Twórczości,
- stypendia Ministra Kultury za osiągnięcia artystyczne dla uczniów średnich szkół artystycznych, którzy uzyskali bardzo dobre wyniki w nauce oraz są laureatami krajowych lub międzynarodowych konkursów,
- stypendia Ministra Kultury dla studentów uczelni artystycznych za osiągnięcia w nauce,
- stypendia na staże zagraniczne dla absolwentów i młodych pracowników polskich uczelni artystycznych.

757. Dane statystyczne dotyczące szkolnictwa artystycznego – załącznik, pozycje 78-79.

Pytanie 2

Środki przyjęte w celu realizacji prawa do korzystania z wyników postępu naukowego oraz jego zastosowań, w szczególności:

- a) działania podejmowane w celu wykorzystywania postępu naukowego, z korzyścią dla wszystkich, włączając w to działania zmierzające do zachowania wspólnego dziedzictwa ludzkości, zachowania zdrowego i czystego środowiska, jak też informacje dotyczące instytucjonalnej infrastruktury stworzonej w tym celu,**
- b) działania podejmowane w celu popierania rozpowszechniania informacji o postępie naukowym,**
- c) działania podejmowane celem zapobiegania wykorzystywaniu postępu naukowego i technicznego w celach sprzecznych z prawami człowieka, takimi jak prawo do życia, zdrowia, wolności osobistej, prywatności i podobnych,**
- d) wszelkie ograniczenia nałożone na wykonywanie tych praw, włącznie z przepisami przewidującymi te ograniczenia.**

758. Przy Ministrze Nauki i Szkolnictwa Wyższego działa Zespół do spraw Etyki w Nauce, organ opiniotawczo-doradczy ministra właściwego do spraw nauki, powołany w 1998 roku. Celem jego działań jest obrona rzetelności badań naukowych, w tym ich zgodności z prawami człowieka. Zespół wielokrotnie zabierał głos w sprawie właściwego wykorzystania wyników prac badawczych. Na przykład, w 2001 roku Zespół był inicjatorem ratyfikowania przez Polskę Deklaracji Helsińskiej (Zasad Etycznego Postępowania w Eksperymentach Medycznym z Udziałem Ludzi), zaś w marcu 2006 roku Zespół wyraził opinię w sprawie badań z wykorzystaniem komórek macierzystych pochodzenia embrionalnego. W stanowisku tym członkowie Zespołu wypowiedzieli się przeciwko finansowaniu tego rodzaju badań ze środków publicznych, wyrazili także wątpliwość, co do służeniu takich badań dobru ogólnemu oraz podkreślili ich niezgodność z prawami człowieka (prawem do życia). Stanowisko to zostało przyjęte przez Radę Ministrów 7 marca 2006 roku.

759. Kwestia środków ustawodawczych w zakresie rozpowszechniania informacji o postępie naukowym oraz ograniczeń nałożonych na wykonywanie praw do korzystania z wyników postępu naukowego określone są w ustawie z 8 października 2004 roku o zasadach finansowania nauki.

760. Ustawa:

- umożliwia ukierunkowanie badań naukowych zgodnie z potrzebami nowoczesnego społeczeństwa,
- wprowadza skuteczne narzędzia finansowe realizacji polityki naukowej i naukowo-technicznej państwa, przez koncentrację środków na wybranych dziedzinach nauki,

- umożliwi stymulowanie wzrostu innowacyjności i konkurencyjności gospodarki przez badania naukowe i prace rozwojowe,
- zwiększa skuteczność pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych,
- dostosowuje system finansowania nauki do efektywnego korzystania ze środków finansowych pochodzących z budżetu Unii Europejskiej,
- przeciwdziała rozproszeniu środowisk naukowych i problematyki badawczej, umożliwiając tworzenie Polskiej Przestrzeni Badawczej i współtworzenie Europejskiej Przestrzeni Badawczej.

761. Stymulowanie wzrostu innowacyjności i konkurencyjności gospodarki odbywać się poprzez realizację projektów celowych i projektów rozwojowych. Istotne dla rozwoju gospodarki są projekty celowe współfinansowane przez wnioskodawców tych projektów. Są to zwłaszcza projekty powiązane z realizacją zadań określonych w Narodowym Planie Rozwoju w tym, w szczególności, w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego. Projekty te wspierać mają dostęp do funduszy Unii Europejskiej i do środków pozabudżetowych, a także integrować wokół wspólnych celów środowiska naukowe z samorządami województw i z przedsiębiorcami. Projekty rozwojowe dotyczą głównie badań stosowanych i prac rozwojowych. Wyniki realizacji tych projektów mają mieć praktyczne zastosowanie oraz wspierać innowacyjność, szczególnie w małych i średnich przedsiębiorstwach. Wyniki udostępniane mają być wszystkim podmiotom gospodarczym zainteresowanym ich wdrożeniem.

762. Celem zapewnienia środowisku naukowemu dostępności zasobów wiedzy oraz możliwości upowszechniania tworzonej wiedzy w społeczeństwie i gospodarce ustawa przewiduje:

- ustanawianie przez ministra właściwego do spraw nauki oraz finansowanie programów i przedsięwzięć na rzecz całego środowiska naukowego, dotyczących sposobów i środków zapewniania rozwoju zasobów wiedzy w postaci cyfrowej (rozwój infrastruktury informacyjnej i informatycznej nauki,
- możliwość finansowania inwestycji dotyczących rozbudowy infrastruktury informatycznej nauki, podejmowanych przez jednostki naukowe,
- wspieranie realizacji zadań służących tworzeniu, udostępnianiu i upowszechnianiu informacji naukowych i naukowo-technicznych, promocji i popularyzacji osiągnięć naukowych, naukowo-technicznych i innowacyjnych - podejmowanych przez podmioty działające na rzecz nauki w ramach działalności wspomagającej badania.

763. Przy przyznawaniu środków finansowych na naukę uwzględnia się, między innymi:

- zgodność przewidzianych do realizacji prac lub zadań z celami polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa,
- poziom naukowy prac lub zadań przewidzianych do realizacji,
- praktyczną użyteczność oczekiwanych wyników prac lub zadań przewidzianych do realizacji,
- znaczenie przewidzianych do realizacji prac lub zadań dla rozwoju międzynarodowej współpracy w zakresie nauki i techniki.

764. Komisja Badań na Rzecz Rozwoju Nauki, złożona z osób pochodzących z wyborów przeprowadzanych w środowisku naukowym, sporządza oceny i opinie dotyczące jednostek naukowych oraz złożonych wniosków o finansowanie badań naukowych. Oceny te stanowią podstawę do podjęcia przez ministra decyzji w sprawie przyznania lub odmowy przyznania środków finansowych. Do Komisji Badań na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa i Gospodarki należą też sprawy związane z wykorzystaniem badań naukowych i prac rozwojowych w szeroko rozumianej praktyce społecznej i gospodarczej, a w szczególności problematyka projektów celowych i rozwojowych.

Pytania 3, 5

Rozwiązania prawne i inne, podejmowane w celu realizacji prawa każdego do korzystania z ochrony materialnych i niematerialnych korzyści wynikających z pracy naukowej, literackiej lub artystycznej, której jest autorem.

765. Przedmiotem ochrony przyznanej przez ustawę z 4 lutego 1994 roku o prawach autorskich i pokrewnych jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia. Na zasadach określonych w ustawie chronione są więc również utwory naukowe. W tym zakresie uwagi dotyczące ochrony praw autorskich i pokrewnych odnoszą się również do działalności naukowej. Ochrona przyznana w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz w prawie własności przemysłowej, a więc szeroko rozumiana ochrona własności intelektualnej, stanowi rekompensatę inwestycji poczynionych w rozwój i innowację i w tym zakresie ochrona ta jest gwarancją postępu naukowego i technicznego.

766. Patrz również informacje zawarte w punkcie g/ - pytanie 1 i 4.

Pytanie 6

Wspieranie międzynarodowej współpracy naukowej i kulturalnej

767. Międzynarodowa współpraca kulturalna odbywa się na podstawie umów dwustronnych. W oparciu o takie umowy organizowano przeglądy kultury polskiej za granicą, polscy artyści brali udział w międzynarodowych konkursach muzycznych bądź plastycznych, w Polsce odbywały się sympozja, konferencje, a także plenery bądź konkursy.

768. Polska uczestniczy w wielostronnych programach i projektach organizacji europejskich. W ramach Funduszu RE Eurimages w latach 1999–2006 zrealizowano 18 koprodukcji. Oprócz dofinansowywania produkcji filmowej Eurimages wspierał dystrybucję filmów zagranicznych. Fundusz wspierał również programowanie repertuaru 4 polskich kin.

769. Od 2001 roku Polska uczestniczy w programie UE „Kultura 2000”, jako organizator lub współorganizator projektów. Z roku na rok wzrasta liczba projektów, w których uczestniczy Polska. W 2003 roku wspieranie dystrybucji i programowania repertuaru kin przejął Program MEDIA PLUS (UE). W latach 2002-2006 polskie projekty zgłoszone do udziału w Programie MEDIA PLUS, w różnych obszarach (development, dystrybucja, festiwale, szkolenia) uzyskały dofinansowanie UE. Kontynuacją programu MEDIA PLUS ma być program Media 2007, który wchodzi w życie 1 stycznia 2007 roku.

770. W 2002 roku ratyfikowana została Europejska konwencja o koprodukcji filmowej. Prawne uregulowanie uczestnictwa we wspólnych przedsięwzięciach z producentami krajów Europy zapewnia większe możliwości produkcyjne, ochronę miejsc pracy i szersze zaistnienie na rynkach europejskich.